

A PÉNZÜGYMINISZTERIUM TÁJÉKOZTATÓJA **a 2022. évi éves költségvetési beszámoló összeállításával kapcsolatos egyes kérdésekről**

Az előző évhez hasonlóan a 2022. évi költségvetési beszámolóhoz kapcsolódóan ismételten számba vesszük azokat a fontosabb kérdéseket, amelyek megítélésünk szerint szélesebb kört érintenek. Bízunk abban, hogy a tájékoztatóval sikerül az érintettek munkáját segítve hozzájárulnunk ahhoz, hogy a 2022. évi költségvetési beszámolók a jogszabályi előírásoknak megfelelő, pontos adatokat tartalmazzanak.

1. Előirányzatok és teljesítések egyeztetése a főkönyvi teljesítésekkel, 2023. január 31-ét követő javítások

A 2022. évi éves költségvetési beszámoló űrlapjai elérhetők Excel formátumban a <http://allamhaztartas.kormany.hu/elemi-koltsegvetes-es-beszamolou-urlopjai> internet címen, vagy a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) honlapján. Az éves költségvetési beszámoló elektronikus űrlapjai ezek alapján kerülnek a KGR-K11 rendszerben megnyitásra. Az űrlapok mellett az oldalakon megtalálható a beszámoló kitöltését segítő útmutató is, amely tartalmazza az űrlapok számlaösszefüggéseit és kitöltési szabályait is.

Az éves költségvetési beszámoló pénzforgalmi űrlapjaival (01-04. űrlapok) kapcsolatban felhívjuk a figyelmet arra, hogy az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) 39. § (1a) bekezdése alapján a költségvetési számvitelben az előirányzatok és a teljesítések nyilvántartására szolgáló számlákon legkésőbb 2023. január 31-ig el kell számolni a költségvetési évre vonatkozó gazdasági események hatását. Kivétel ez alól

– az államháztartás önkormányzati alrendszerében az előirányzatok nyilvántartására szolgáló számlákon az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 34. § (4) bekezdése szerinti időpontig van lehetőség könyvelésre,

– az elkülönített állami pénzalapok és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai esetén az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 134. § c) pontja és 138. § (5) bekezdés c) pontja szerinti adatokat a mérlegkészítés időpontjáig lehet könyvelni (a mérlegkészítés időpontját az Áhsz. 30/A. §-a határozza meg).

Ide kapcsolódik az Áhsz. 48. § (7) bekezdésének azon kitétele, amely alapján a 36. Sajátos elszámolások számlacsoporton belül könyvelt elszámolásokat – így különösen az azonosítás alatt álló tételeket – 2023. január 31-éig kell rendezni, ha azok a költségvetési számvitelt érintik (ha a rendezés a pénzügyi számvitel könyvviteli számláit érinti csak, például az azonosítás alatt álló bevételt téves utalásnak minősítik, így egyéb kapott előlegnek szükséges könyvelni, a határidő a főszabály szerinti mérlegkészítés napja).

Az Áhsz. előírásai szerint csak a költségvetési és finanszírozási bevételek és kiadások egyezőségének egyeztetését kell elvégezni. A kincstári körbe tartozó szervezetek esetén azonban a kincstári nyilvántartásokban olyan sajátos rovat azonosítók (ERA) alkalmazása is szükséges, amelyek a 36. számlacsoportba tartozó könyvviteli számlák elszámolásaihoz kapcsolódnak. Ezen kódokhoz nem írja elő jogszabály a kincstári adatokkal történő egyezést, így ha a pénzmozgások nyilvántartására szolgáló könyvviteli számlákon már nem szerepelnek olyan tételek, amelyeket a 05. vagy 09. számlacsoportokba kellene átvezetni, a Kincstárral további korrekciókat nem szükséges végrehajtani. A 36. számlacsoportba tartozó ERA kódok egyezősége nem követelmény, mivel azok

a pénzforgalmi űrlapokon nem jelennek meg, így a beszámoló elkészítésekor a költségvetési és finanszírozási teljesítési adatok módosítása nélkül is záró állományuk bemutatható a mérlegben.

A követelésekre és a kötelezettségvállalásokra, más fizetési kötelezettségekre a szabályozás nem ad külön eltérő szabályt, így azokat az általános előírások szerint lehet a mérleg fordulónapja és a mérlegkészítés időpontja közötti időszakban könyvelni.

A fentiekből következik, hogy a teljesítések és – az államháztartás központi alrendszerében – az előirányzatok adataiban 2023. január 31-ét követően már nem történhet változás. Ennek alapján az éves költségvetési beszámoló 01-04. űrlapján

– az államháztartás önkormányzati alrendszerében a teljesítés oszlopba a 2022. december hónapra 2023. február 6-ig benyújtott időközi költségvetési jelentés teljesítés adatai,

– az államháztartás központi alrendszerében az előirányzat és a teljesítés oszlopokba a 2022. december hónapra 2023. február 6-ig feladott időközi költségvetési jelentés költségvetési könyvvezetés szerinti előirányzati és teljesítési adatai

átemelésre kerülnek a KGR-K11 rendszerben a következők szerint.

Az államháztartás önkormányzati alrendszerében a beszámolóba a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatósága által legkésőbb 2023. február 21-ig jóváhagyott, a Kincstár által pénzügyileg jóváhagyott adatok kerülnek átemelésre. Amennyiben a 12. havi időközi költségvetési jelentésnek az Ávr. 169. § (4) bekezdése szerinti felülvizsgálata keretében a Kincstár területileg illetékes igazgatósága javítást rendel el, úgy a jóváhagyás és az adatok átemelése a javítás idejével kitolódik. Az átemelést az adatszolgáltató az éves költségvetési beszámoló adatszolgáltatásban a „Teljesítés adatok átemelése” funkció futtatásával maga végzi el. Az átemelés funkció abban az esetben működik csak, ha az irányító szerv és az általa irányított szervek mindegyikének 12. havi időközi költségvetési jelentése pénzügyileg jóváhagyott. Társult feladatellátás esetén a helyi önkormányzatoknál az átemelés funkció működéséhez szükséges továbbá, hogy azon társulás 12. havi időközi költségvetési jelentése is pénzügyileg jóváhagyott státuszban legyen, amelynek a társulási megállapodás szerint a helyi önkormányzat a székhelye. Amennyiben az adatszolgáltató 12. havi időközi költségvetési jelentése nem kerül 2023. február 6-ig feladásra – így a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatósága legkésőbb 2023. február 21-ig sem hagyja jóvá –, az adatszolgáltató csak a KGR-K11 rendszerben közzétett „2022 - Éves költségvetési beszámoló javítása” elnevezésű nyomtatvány kitöltésével tüntethet fel adatot az éves költségvetési beszámoló 01-04. űrlapjának teljesítés oszlopába (ld. később).

Az államháztartás központi alrendszerében a beszámolóba a Kincstár által legkésőbb 2023. február 21-ig pénzügyileg jóváhagyott adatok kerülnek átemelésre. Amennyiben a 12. havi időközi költségvetési jelentésnek az Ávr. 169. § (2) bekezdése szerinti felülvizsgálata keretében a Kincstár javítást rendel el, a pénzügyi jóváhagyás és az adatok átemelése a javítás idejével kitolódik. Az átemelést az adatszolgáltató az éves költségvetési beszámoló adatszolgáltatásban a „Módosított előirányzat és teljesítés adatok átemelése” funkció futtatásával maga végzi el. Amennyiben a 12. hónapra vonatkozó időközi költségvetési jelentés nem kerül 2022. február 6-ig feladásra – így a Kincstár által legkésőbb 2022. február 21-ig pénzügyileg jóváhagyásra –, a Kincstár a kincstári adatok könyvelési adatokkal való egyezőségéről történő nyilatkozattételnek tekinti az adatszolgáltatás elmaradását, így az éves költségvetési beszámoló 01-04. űrlapjaira a korrekció utáni kincstári előirányzat- és a teljesítés oszlopok adatai kerülnek központilag betöltésre.

A fentiekre tekintettel kérjük, különös figyelmet fordítsanak arra, hogy az említett adatszolgáltatásokat helyesen, határidőben nyújtsák be.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az államháztartás központi alrendszerében a Kincstár a korrekciós időszak lezárását követően tölti be a kincstári adatokat a 2022. évi 12. havi időközi költségvetési jelentés adatszolgáltatásba. A korrekciós tételek, mint kincstári adatok Kincstár általi betöltése előtt a 2022. évi 12. havi időközi költségvetési jelentés adatszolgáltatás nem nyújtható be.

Ha az időközi költségvetési jelentésekből vagy – ennek hiányában – a kincstári költségvetési jelentésekből az éves költségvetési beszámoló 01-04. űrlapjaira előtöltött adatokban további javítás szükséges, azt az Áhsz. hivatkozott §-ai szerint lehet elvégezni a Kincstár és a Pénzügyminisztérium egyidejű tájékoztatása mellett. Az Áht. 61. § (2) bekezdésében meghatározott ellenőrzésre jogosult szervek továbbra is ellenőrzik a könyvelési adatokat, illetve az éves költségvetési beszámolót, azonban az ellenőrzések, továbbá az önellenőrzés keretén belül feltárt hibák, eltérések éves költségvetési beszámolóban történő javítását csak a Pénzügyminisztérium egyidejű tájékoztatása mellett lehet elvégezni. A javítás – és az ezzel egyidejű tájékoztatás – végrehajtása a KGR-K11 rendszerben a „2022 - Éves költségvetési beszámoló javítása” elnevezésű nyomtatvány (a továbbiakban: beszámoló javítási nyomtatvány) benyújtásával lehetséges. Természetesen, ha a beszámoló javítása szükséges, azt az űrlapok korrekciójával egyezően a beszámoló időszakának könyvelésében is javítani szükséges. Figyelemmel kell azonban lenni arra is, hogy ha a hiba azonosítására a beszámoló leadásának évét követően kerül sor, a feltárt hibák az Áhsz. 54/B. §-a alapján csak a feltárás időszakának könyvelése keretében javíthatók.

A beszámoló javítási nyomtatványt a KGR-K11 rendszerben kell benyújtani az időközi költségvetési jelentésnek (ennek hiányában a kincstári költségvetési jelentésnek) az éves beszámoló 01-04. űrlapjaira történő áttöltését követően, a javításra szoruló végleges könyvelési adatok ismeretében. A javítás kezdeményezése előtt tehát mindenképp szükséges a helyes adatok teljes számbavétele. Technikailag ennek megvalósítását oly módon javasoljuk elvégezni, hogy az éves költségvetési beszámoló 01-04. űrlapjain szereplő áttöltött adatok (amelyek a főkönyvi könyvelésben is január 31-ei dátummal lezárásra kerülnek) feltárt korrekcióit, kiegészítéseit – utóbbi alatt értjük azon adatokat is, amelyek könyvelése azért vált szükségessé, mert a szervezet az Áhsz. előírásaival szemben nem végzett a költségvetési év gazdasági eseményeinek feldolgozásával – külön naplóba könyveljék, amelyek véglegesítését követően, a főkönyvi könyvelésbe történő feladással egyidejűleg nyújtható be a javítás.

A beszámoló javítási nyomtatvány az adatszolgáltatók számára 2023. február 15-ét követően válik elérhetővé.

A második, illetve ezt követő további javítási kérelem benyújtása előtt az államháztartás központi alrendszerében a fejezetet irányító szerv vezetőjének (illetve a delegált jogkörben eljáró vezetőnek), az államháztartás önkormányzati alrendszerében az illetékes polgármesternek és jegyzőnek írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a már javított éves költségvetési beszámoló adatait ismét javítani kívánja.

Az ismételt javítási kérelem kezdeményezésével összefüggő fenti dokumentumokat elektronikusan kell benyújtani az alábbiak szerint:

– az I.-XXXVI. és XLVII. fejezetek irányítása alá tartozó központi- és köztestületi költségvetési szervek, valamint a fejezeti kezelésű előirányzatok tekintetében az ff@allamkincstar.gov.hu funkcionális e-mail címre PIR_fejezet_intezmenyveve_datum file név megjelöléssel,

– az elkülönített állami pénzalapok és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai tekintetében az alapok@allamkincstar.gov.hu funkcionális e-mail címre PIR_fejezet_intezmenyneve_datum file név megjelöléssel,

– a tulajdonosi joggyakorló szervezetek és az EU-s programokhoz kapcsolódó és más egyéb központi kezelésű előirányzatok elnevezésű szektorba tartozó adatszolgáltatók tekintetében a k11@allamkincstar.gov.hu funkcionális e-mail címre PIR_fejezet_intezmenyneve_datum file név megjelöléssel,

– az ismételt javítást kezdeményező döntése alapján az államháztartás központi alrendszerébe tartozó adatszolgáltatók esetében – a fentiek helyett – a Kincstár MAKPER rövidnevű (KRID 434024334) hivatali kapujára is továbbíthatja pdf formátumban PIR_fejezet_intezmenyneve_datum file név megjelöléssel. Hivatali kapura történő továbbítás esetén a gyorsabb ügyintézés érdekében kérjük, hogy a megjegyzés rovatban feltétlenül tüntessék fel a következő négy adatot: K11 – központi alrendszer – YY (fejezet száma) – XXXX (szektorkód).

– az önkormányzati alrendszer tekintetében Kincstár területileg illetékes megyei igazgatóságához az adatszolgáltatásokkal kapcsolatos ügyek intézésére rendszeresített e-mail címre PIR_PÜK_intezmenyneve_datum file név megjelöléssel.

– az ismételt javítást kezdeményező döntése alapján az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó adatszolgáltatók esetében – a fenti lehetőség helyett – a Kincstár MAKPER rövidnevű (KRID 434024334) hivatali kapujára is továbbíthatja pdf formátumban PIR_PÜK_intezmenyneve_datum file név megjelöléssel. Hivatali kapura történő továbbítás esetén a gyorsabb ügyintézés érdekében kérjük, hogy a megjegyzés rovatban feltétlenül tüntessék fel a következő három adatot: K11 – önkormányzati alrendszer – (YY) vármegyekód.

Az adatszolgáltató ezt követően 3 munkanapon belül szerkesztheti újra a beszámoló javítási nyomtatványt.

A beszámoló javítási nyomtatvány csak abban az esetben adható fel a KGR-K11 rendszerben, ha az éves költségvetési beszámoló adataival való együttes ellenőrzést követően a nyomtatvány hibátlan.

Kérjük, különös figyelmet fordítsanak arra, hogy a beszámoló javítási nyomtatványban a 12. havi időközi költségvetési jelentés feladását követően feltárt összes hibát tüntessék fel, és a beszámoló javítási nyomtatványt kizárólag azt követően nyújtsák be, miután teljes körűen meggyőződtek arról, hogy az abban foglaltak átvezetésével az éves költségvetési beszámoló megbízható és valós összképet mutat, ezért annak további javítása már nem szükséges.

Költségvetési szerv esetén szükséges a feladott beszámoló javítási nyomtatvány irányító szervi jóváhagyása, az irányító szerv azonban az irányított szerveitől függetlenül is kezdeményezheti a saját adatszolgáltatásának javítását.

A beszámoló javítási nyomtatvány akkor tekinthető benyújtottnak, ha a KGR-K11 rendszerben irányító szerv esetén „Feladott”, irányított szerv esetén „Jóváhagyott” státuszba kerül, továbbá az államháztartás központi alrendszerébe tartozó adatszolgáltató megküldte az államháztartáson belüli támogatások javítása esetén benyújtandó nyilatkozatot (ld. később) az alábbi időpontokig:

– az államháztartás önkormányzati alrendszerében

2023. február 21. 8 óra

2023. február 23. 8 óra
2023. március 2. 8 óra
2023. március 7. 8 óra
2023. március 14. 8 óra
2023. március 17. 8 óra

– az államháztartás központi alrendszerében a 1051, 1058 és 1091-es szektorok esetében

2023. február 17. 8 óra
2023. február 21. 8 óra
2023. február 24. 8 óra
2023. március 3. 8 óra
2023. március 10. 8 óra
2023. március 17. 8 óra

Az elkülönített állami pénzalapok, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai, az Áhsz. 1. melléklete szerinti központi kezelésű előirányzatok, a tulajdonosi joggyakorló szervezetek és az EU-s programokhoz kapcsolódó és más egyéb központi kezelésű előirányzatok elnevezésű szektorba tartozó adatszolgáltatók esetében a Kincstár később határozza meg a beszámoló javítási nyomtatvány benyújtására rendelkezésre álló időpontot.

Központi alrendszer esetében, amennyiben a beszámoló javítási nyomtatvány olyan javítást tartalmaz a teljesítési adatokban, amely érinti az államháztartáson belüli támogatások átadását-átvételét, illetve az egyéb transfereket (elvonások, befizetések), akkor a beszámoló javítási nyomtatvány benyújtásakor az alábbiak szerint kell eljárni:

– A javítást kezdeményezőnek meg kell adnia a másik érintett fél nevét és PIR számát, fejezeti kezelésű előirányzat esetén az ÁHT-T-jét, akitől az adott támogatást kapta, vagy akinek a támogatást adta, illetve aki az elvonások, befizetések tekintetében érintett. Amennyiben az egy soron (rovaon) lévő összeg összevontan tartalmazza több partnertől származó összeg rendezését, akkor valamennyi partnert szükséges megadni a hozzá kapcsolódó összeg feltüntetésével.

– Beszámoló javítási nyomtatványt csak a másik érintett fél által egyidejűleg benyújtott beszámoló javítási nyomtatvánnyal együtt lehet benyújtani, vagy a nyomtatványhoz mellékelni szükséges a másik érintett fél nyilatkozatát arról, hogy nála a megfelelő rovaon (ERA-n) helyesen szerepel az adott tétel és ezzel a „féloldalas” javítással áll helyre az egyezés. Ez utóbbi esetben a nyilatkozatban szükséges feltüntetni a rovaon (ERA) számát, illetve a beszámoló űrlapjának sorszámát, amelyre a partner által könyvelésre került az adott tétel.

– Amennyiben mindkét félnél szükséges a javítás, akkor pontosan meg kell adni, hogy a javítani kívánt tétel párja kinél és mely űrlap mely során található.

– A leírtak arra az esetre is vonatkoznak, ha a javítás ugyanabban a viszonylatban (pl.: központi költségvetési szerv felé) a működési és felhalmozási célú támogatások átadása-átvétele között történik.

A felsorolt adatokat tartalmazó levelet, illetve a másik fél nyilatkozatát e-mailen kell megküldeni az előzőekben megadott e-mail címekre, a beszámoló javítási nyomtatvány feladásával egyidejűleg. A nyilatkozatok beérkezését és az adatok egyértelmű beazonosíthatóságát követően kerülhet sor a konszolidációval érintett adat javítását tartalmazó beszámoló javítási nyomtatvány

pénzügyi jóváhagyására. [A nyilatkozatot benyújtó döntése alapján – az előzőekben megadott e-mailek helyett – az említett dokumentumokat a Kincstár MAKPER rövidnevű (KRID 434024334) hivatali kapujára is továbbíthatja. Hivatali kapura történő továbbítás esetén a gyorsabb ügyintézés érdekében kérjük, hogy a megjegyzés rovatban feltétlenül tüntessék fel a következő négy adatot: K11 – központi alrendszer – YY (fejezet száma) – XXXX (szektorkód)].

A benyújtott beszámoló javítási nyomtatványokat a Kincstár a KGR-K11 rendszerben a benyújtási határidőt követő 2 munkanapon belül pénzügyileg jóváhagyott státuszba helyezi.

A pénzügyileg jóváhagyott beszámoló javítási nyomtatványok adatainak átemelését – a 12. havi időközi költségvetési jelentés adatainak átemeléséhez hasonlóan – az adatszolgáltató maga végzi el az éves költségvetési beszámoló adatszolgáltatásban a „Teljesítés adatok átemelése” vagy a „Módosított előirányzat és teljesítés adatok átemelése” funkció futtatásával.

Az éves költségvetési beszámolóban a 01-04. űrlapokra történő adatátemelés folyamatában a KGR-K11 rendszer az éves költségvetési beszámoló adatszolgáltatásban a „Teljesítés adatok átemelése” vagy a „Módosított előirányzat és teljesítés adatok átemelése” funkció használatkor elsőként azt vizsgálja, hogy létezik-e az adatszolgáltatónak pénzügyileg jóváhagyott beszámoló javítási nyomtatványa, ha igen, az adatok innen kerülnek betöltésre. Amennyiben az adatszolgáltató nem rendelkezik pénzügyileg jóváhagyott beszámoló javítási nyomtatvánnyal – pl. még nem nyújtotta be, vagy nem is fog javítást kezdeményezni, mert helyesek a 12. havi időközi költségvetési jelentésben szerepeltetett adatok – az adatok a 12. havi időközi költségvetési jelentésből töltődnek át a beszámoló 01-04. űrlapjaira, feltéve, hogy az már pénzügyileg jóváhagyott státuszban van. Természetesen, a beszámoló javítási nyomtatvány kitöltése előtt az éves költségvetési beszámolóban feltétlenül el kell végezni a pénzügyileg jóváhagyott státuszban lévő 12. havi időközi költségvetési jelentés adatainak átemelését a 01-04. űrlapokra.

2. Számlák év végi kezelése

A) Az önkormányzati alrendszerbe tartozó költségvetési szervek esetén

A 2022. évi könyvekbe csak azokat a – mérlegkészítés napjáig beérkezett – számlákat lehet kötelezettségként felvenni, amelyek jogilag, gazdaságilag a mérlegforduló napján már fennállnak, léteznek. A 2023. évre vonatkozó számlák csak a 2023. évi folyó könyvelés keretében könyvelhetők, ezek esetén – ha a mérlegforduló napján már megkötésre került a szerződés, elküldésre a megrendelés – legfeljebb csak a nem végleges kötelezettségvállalás jelenhet meg a 2022. évi könyvviteli és nyilvántartási számlákon. Az alábbiakban – a teljesség igénye nélkül – néhány tipikus esetet és azok számviteli kezelését gyűjtöttük össze, hangsúlyozva, hogy valamennyi számlát egyedileg szükséges minősíteni és a helyes könyvelési módját megállapítani.

a) Az egyedi, határozott idejű, legkésőbb 2023. június 30-ig pénzügyileg lezáruló szerződések alapján kiállított számlákat az Ávr. 46. § (1) bekezdése szerint a költségvetési évben esedékes kötelezettségként 2022. évre fel kell venni, ha azok 2022. december 31-ig igazoltan elvégzett munkához, teljesítményhez kapcsolódnak. Ezek tehát eszköz, illetve költség, ráfordítás ágon szerepelnek a beszámolóban, így időbeli elhatárolásra nincs szükség.

b) A folyamatos teljesítésű szerződések esetében (víz, gáz, áram, telefon, internet stb.), ha a teljesítésigazolással ellátott számlán az időszak teljes egészében 2022. december 31-ig tart, de a számla kiállításának időpontja 2023. januári, a számlát rögzíteni kell a 2022. évi könyvekben, mint költségvetési évet követően esedékes kötelezettséget (ilyen esetekben ugyanis az Áhsz. főszabálya szerint a fizetési határidő kezdő napja alapján kell besorolni a kötelezettséget). Időbeli elhatárolás itt

sem szükséges, ugyanakkor e szerződések nem lesznek a kötelezettségvállalással terhelt maradvány részei, a 2023. évi folyó költségvetést terhelik.

c) Azon szerződések esetén – feltéve, hogy egyik sem esik az a) pont hatálya alá –, amelyek számláin a teljesítési időszak a 2022. évről áthúzódik a 2023. évre, és a számla kiállítási dátuma 2023. januári, a számlát szükséges megbontani. A 2022. decemberig 31-ig tartó időszakot az a) pont szerint kell könyvelni. A 2023. január 1-jétől kezdődő időszak – mivel itt a kötelezettség véleményünk szerint nem áll fenn a fordulónapon, hisz annak teljesítése csak azt követően kezdődik meg – csak a 2023. évi könyvekbe kerülhet be, mint költségvetési évben esedékes kötelezettség. Ebben az esetben sem lehet időbeli elhatárolást alkalmazni. Természetesen ez utóbbi összeg sem lesz így a 2022. évi maradvány kötelezettségvállalással terhelt része.

B) Az önkormányzati alrendszerbe tartozó költségvetési szerveken kívüli más államháztartási szervezetek esetén

Az önkormányzati alrendszerbe tartozó költségvetési szerveken kívüli más államháztartási szervezeteknél (pl. központi költségvetési szervek, fejezeti kezelésű előirányzatok, helyi önkormányzatok) azokat a kötelezettségeket, amelyek jogilag, gazdaságilag a mérlegforduló napján már fennállnak, léteznek, szintén szükséges a 2022. évi könyvekben rögzíteni. A 2019. évtől érvényesülő szabály – az Ávr. 46. § (2) bekezdésében foglaltak – alapján azonban ezeket a kötelezettségeket főszabály szerint tárgyévét követően esedékes kötelezettségként kell a könyvelésben rögzíteni.

a) Azokat az egyedi, határozott idejű szerződések alapján kiállított számlákat, amelyek pénzügyi teljesítésére 2023. évben kerül sor, de 2022. december 31-ig igazoltan elvégzett munkához, teljesítményhez kapcsolódnak, illetve a folyamatos teljesítésű szerződések számláit (víz, gáz, áram, telefon, internet stb.), amelyek esetében a teljesítésigazolással ellátott időszak teljes egészében 2022. december 31-ig tart, de a számla kiállításának időpontja 2023. januári, költségvetési évet követően esedékes kötelezettségként kell felvenni a 2022. évi könyvelésben. Ezek tehát eszköz, illetve költség, ráfordítás ágon szerepelnek a beszámolóban, így időbeli elhatárolásra nincs szükség. Ezek a szerződések továbbá nem lesznek a kötelezettségvállalással terhelt maradvány részei, a 2023. évi folyó költségvetést terhelik. Kivételt képeznek ez alól a központi költségvetési szervek felhalmozási célú kiadásai és a fejezeti kezelésű előirányzatok. Esetükben ugyanis az Ávr. 150. § (1) bekezdés b) pontja alapján a kifizetések elhúzódása miatt pénzügyileg nem teljesült kötelezettségvállalások kötelezettségvállalással terhelt költségvetési maradványnak tekinthetők. Ebben az esetben a maradványképződés alapvető feltétele a kifizetés elhúzódása.

b) Azon szerződések esetén, amelyek számláin a teljesítési időszak a 2022. évről áthúzódik a 2023. évre, és a számla kiállítási dátuma 2023. januári, a számlát szükséges megbontani. A számla 2022. évet érintő időszakra eső összegét a 2022. évi könyvelés keretein belül költségvetési évet követően esedékes kötelezettségvállalásként kell nyilvántartásba venni, míg a 2023. évre vonatkozó összeget a 2023. évi könyvekben költségvetési évben esedékes kötelezettségvállalásként kell szerepeltetni.

Felhívjuk a figyelmet, hogy ezen államháztartási szervezeteknél azon kötelezettségvállalások esetén, amelyek a 2022. évi nyilvántartásban költségvetési évben esedékesként (tárgyévi előirányzat terhére) kerültek korábban rögzítésre (ennek alapján könyvelésre is), de pénzforgalmi rendezésük 2022. december 31-éig, a központi költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok esetében 2023. január 31-éig nem történt meg, akkor azokat szükséges átsorolni a költségvetési évet követően esedékes kötelezettségvállalások, illetve kötelezettségek közé. Ez alól kivételt képeznek a központi alrendszerbe tartozók esetén azon kötelezettségvállalások, melyeket az Ávr. 150. § (1)

bekezdése alapján a kötelezettségvállalással terhelt maradvány megállapításakor figyelembe kell venni.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a 2022. évi beszámolóban a kötelezettségvállalással terhelt maradvány és a szabad maradvány megállapítása során az Ávr. 150. §-ának és a 176. § (28) bekezdésének december 31-én hatályos rendelkezéseit a kormányzati igazgatási szünet elrendeléséről és a kormányzati igazgatási szünetre alkalmazandó veszélyhelyzeti szabályokról szóló 369/2022. (IX. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 369/2022. Korm. rendelet) 2. § (5) bekezdése és a központi költségvetés egyes kiadásainak teljesíthetőségéről szóló 2022. évi Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat) szerinti előírásokat **együttesen kell értelmezni és alkalmazni. A kiadási plafonon felüli kötelezettségvállalásból képződő tételeket minősíti az Ávr. Megtakarítási Alapba/Központi Maradványelszámolási Alapba fizetendő szabad maradványnak.**

A kiadási limit alatti tételekre az Ávr. 150. § (1) bekezdése és a kormányzati igazgatási szünetre vonatkozó 2023. évre áthúzódó tételek szabályai az irányadók, melyben a 369/2022. Korm. rendelet egyfelől újabb, másfelől speciális rendelkezéseket tartalmaz az Ávr.-ben foglaltakhoz képest. Erre tekintettel – ahogyan azt a 369/2022. Korm. rendelet 2. § (5) bekezdése is rögzíti – a 369/2022. Korm. rendelet 2. § (2) bekezdés d) pontja alapján képződő költségvetési maradvány (ha az az igazgatási szünet miatti kifizetési elhúzódsából származik) nem az Ávr. 150. § (1) bekezdése, hanem a 369/2022. Korm. rendelet szerint minősül kötelezettségvállalással terhelt maradványnak és annak felhasználási határidejére nem az Ávr. általános szabályai, hanem a 369/2022. Korm. rendeletben rögzített 2023. január 31-i határidő irányadó. Hangsúlyozandó, hogy ezen eljárás kizárólag azon esetekre alkalmazandó, amelyekre valamely, az Ávr. 150. § (1) bekezdése, vagy más jogszabályban meghatározott maradványszabály szerinti (pl. amely a költségvetési maradvány kifejezett felhasználási célját meghatározza) maradvány-szabály eleve nem lenne alkalmazható.

Az Ávr. 176. § (28) bekezdése szerinti szabad maradvány összegét a fejezetet irányító szerv a Megtakarítási Alap előirányzat javára kell, hogy megfizesse az Ávr. 150. § (4) bekezdésében foglaltak szerint. A Korm. határozattal érintett költségvetési szervek esetében, illetve az Ávr. 150. § (1) bekezdése alapján a kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány befizetését a Központi Maradványelszámolási Alap előirányzat javára kell teljesíteni az Ávr. 150. § (4) bekezdésben előírtak szerint.

3. Az önkormányzatoknak 2022. év decemberében kiutalt 2023. évi támogatási előleg elszámolása

A támogatási előleget az Áhsz. 43. § (13) bekezdés b) pontja és 15. melléklete előírásai szerint a teljesítéssel egyidejűleg a B814. Államháztartáson belüli megelőlegezések rovaton kell elszámolni. A könyvelést az államháztartásban felmerülő egyes gyakoribb gazdasági események kötelező elszámolási módjáról szóló 38/2013. (IX. 19.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGM rendelet) 1. melléklet VII. PÉNZESZKÖZÖKKEL, FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK Fejezet, C) Államháztartáson belüli megelőlegezések elszámolása cím előírásai szerint kell elvégezni az alábbiak szerint:

2022. évi könyvelési tételek:

1. Államháztartáson belüli megelőlegezés jóváírt összegének elszámolása a megelőlegezés kedvezményezettjénél (önkormányzatnál) a költségvetési számvitel szerint

a) Követelésként (2023. nulladik havi 15/A. 3.1 számú adatlap I/A. rész 10. sor)	T098142	–	K0041
b) Teljesítésként (2023. nulladik havi 15/A. 3.1 számú adatlap I/A. rész 10. sor)	T005	–	K098143
c) Költségvetési évet követően esedékes végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként (2023. nulladik havi 15/A. 3.1 számú adatlap I/A. rész 10. sor)	T0024	–	K059142

2. Államháztartáson belüli megelőlegezés jóváírt összegének elszámolása a megelőlegezés kedvezményezettjénél (önkormányzatnál) a pénzügyi számvitel szerint

a) Ha a fizetési számlán jóváírásra kerül (2023. nulladik havi 15/A. 3.1 számú adatlap I/A. rész 10. sor)	T33	–	K4229

Felhívjuk a figyelmet, hogy az Ávr. 4. melléklet C) pontjába foglalt táblázat 2. sora szerint a 2023. január első munkanapján utalt állami támogatás 4%-ából a 2022. decemberben utalt előleg visszavonásra kerül, ennek következtében a 2023. nulladik havi 15/A. 3.1 számú adatlap I/A. része szerint könyvelendő 2023. évi tételek az alábbiak:

2023. évi könyvelési tételek:

1. Nyitást követően a megelőlegezéssel kapcsolatos végleges kötelezettségvállalás, kötelezettség átvezetése költségvetési évben esedékesre a költségvetési számvitel szerint

a) Költségvetési évet követően esedékes végleges kötelezettségvállalás kivezetése (2023. nulladik havi 15/A. 3.1 számú adatlap I/A. rész 10. sor)	T059142	–	K0024
b) Költségvetési évben esedékes végleges kötelezettségvállalás nyilvántartásba vétele (2023. nulladik havi 15/A. 3.1 számú adatlap I/A. rész 10. sor)	T0022	–	K059142

2. Nyitást követően a megelőlegezéssel kapcsolatos végleges kötelezettségvállalás, kötelezettség átvezetése költségvetési évben esedékesre a pénzügyi számvitel szerint

Költségvetési évben esedékes kötelezettség átvezetése (2023. nulladik havi 15/A. 3.1 számú adatlap I/A. rész 10. sor)	T4229	–	K4219

3. Önkormányzatnak járó havi központi támogatás és megelőlegezés visszavonásának elszámolása a Kincstár értesítése (2023. nulladik havi 15/A. 3.1 számú adatlap I/A. része) alapján a költségvetési számvitel szerint

- a) Követelésként (az adatlap 1. sora szerinti összeg) T0911(2) – K0041
- b) Teljesítésként az önkormányzatnak utalandó, az adatlap 10. sora szerinti összeg (a megelőlegezett összeggel megegyező rész) T005 – K0911(3)
- c) Államháztartáson belüli megelőlegezés visszavonásának elszámolása 2023. évben 2023. nulladik havi 15/A. 3.1 számú adatlap I/A. részének elszámolásával egyidejűleg a megelőlegezés kedvezményezettjénél (önkormányzatnál) a költségvetési számvitel szerint T059143 – K003
4. Önkormányzatnak járó havi központi támogatás és megelőlegezés visszavonásának elszámolása a Kincstár értesítése (2023. nulladik havi 15/A. 3.1 számú adatlap I/A. része) alapján a pénzügyi számvitel szerint
- a) Követelésként (az adatlap 1. sora szerinti összeg) T3511 – K921
- b) Kötelezettség és követelés összevezetéseként az önkormányzatnak utalandó, az adatlap 10. sora szerinti összeg (a megelőlegezett összeggel megegyező rész) T4219 – K3511
5. Pénzforgalomban nem jelentkező önkormányzatot terhelő csökkentő tételek (a 2022. december havi 15/A 3.1 adatlap I/A. rész 15. sora szerinti közteher tartozás miatti megelőlegezés) elszámolása a költségvetési számvitel szerint
- a) Nyitást követően a köztartozás megelőlegezéssel kapcsolatos végleges kötelezettségvállalás, kötelezettség átvezetése költségvetési évben esedékesre a költségvetési számvitel szerint
- aa) Költségvetési évet követően esedékes végleges kötelezettségvállalás kivezetése T059142 – K0024
- ab) Költségvetési évben esedékes végleges kötelezettségvállalás nyilvántartásba vétele T0022 – K059142
- ac) Kiadás teljesítésként (2023. nulladik havi 15/A 3.1 adatlap I/A. rész 3. sor) T059143 – K003
- ad) Bevétel teljesítésként (2023. nulladik havi 15/A 3.1 adatlap I/A. rész 3. sor) T005 – K0911(3)
- b) Pénzforgalomban nem jelentkező önkormányzatot terhelő csökkentő tételek (a 2022. december havi 15/A 3.1 adatlap I/A. rész 15. sora szerinti közteher tartozás miatti megelőlegezés) elszámolása a pénzügyi számvitel szerint

ba) Nyitást követően a köztartozás megelőlegezéssel kapcsolatos végleges kötelezettségvállalás, kötelezettség átvezetése költségvetési évből esedékesre a költségvetési számvitel szerint T4229 – K4219

bb) A kötelezettség és követelés összevezetéseként (2023. nulladik havi 15/A 3.1 adatlap I/A. rész 3. sor) T4219 – K3511

4. A kapott/adott költségvetési támogatási előlegek elszámolása (ide nem értve a 3. pontban foglaltakat)

Az Ávr. 87. § (1) bekezdése alapján a folyósított támogatási előleg is költségvetési támogatásnak minősül, így annak összegét a költségvetési támogatás fogadójánál költségvetési bevételként, a költségvetési támogatás nyújtójánál költségvetési kiadásként (rovatokon) kell elszámolni. A költségvetési támogatások esetén tehát a támogatási előlegeket a kapott előlegek (3671. Kapott előlegek könyvviteli számlák), illetve az adott előlegek (3651. Adott előlegek könyvviteli számlák) között nem lehetséges elszámolni.

5. Államháztartáson belüli transzferek minősítése

Az államháztartás konszolidált elszámolásainak elkészítéséhez, az államháztartás valós teljesítményének bemutatásához kiemelten fontos, hogy az adott és kapott államháztartáson belüli támogatások, illetve más transzferek helyesen kerüljenek besorolásra. Az alábbiakban röviden összefoglaljuk az egyes fontosabb eseteket a pénzeszközt átadó és fogadó oldaláról.

Pénzeszközt átadó	Pénzeszközt fogadó
A helyi önkormányzat, a helyi nemzetiségi önkormányzat és a társulás részére a központi költségvetés Áht. 14. § (3) bekezdése szerinti fejezetéből folyósított támogatások jogosulatlan igénybevétele miatt a bevétel elszámolását követő években visszafizetett összeg	
K5021. A helyi önkormányzatok előző évi elszámolásából származó kiadások	B12. Elvonások és befizetések bevételei
A helyi önkormányzatok számára a központi költségvetésről szóló és a nemzeti köznevelésről szóló törvényben előírt más befizetési kötelezettsége	
K5022. A helyi önkormányzatok törvényi előírás alapján alapuló befizetései	B12. Elvonások és befizetések bevételei
A költségvetési maradványt és a vállalkozási maradványt terhelő befizetési kötelezettség, a tervezett meghaladó többletbevétel után teljesítendő befizetés, valamint az Áht. 47. §-a szerinti befizetési kötelezettség	
K5023. Egyéb elvonások, befizetések	B12. Elvonások és befizetések bevételei
Államháztartáson belüli szervezetek számára visszafizetési kötelezettség mellett működési célból nyújtott támogatások, kölcsönök	
K504. Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása államháztartáson belülről	B15. Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele államháztartáson belülről
Visszafizetési kötelezettség mellett működési célból kapott támogatások, kölcsönök államháztartáson belüli visszafizetésével kapcsolatos kiadások (kamat és más költség, díj nélkül)	
K505. Működési célú visszatérítendő	B14. Működési célú visszatérítendő

támogatások, kölcsönök törlesztése államháztartáson belülről	támogatások, kölcsönök visszatérülése államháztartáson belülről
Az államháztartáson belüli szervezetek számára működési célból végleges jelleggel nyújtott támogatások és más ellenérték nélküli kifizetések a központi, irányító szervi támogatás kivételével; a működési célú támogatások államháztartáson belülről bevételként végleges jelleggel kapott támogatások és más ellenérték nélküli kifizetések bármely okból a bevétel elszámolását követő években történő visszafizetése a K502. Elvonások és befizetések rovaton elszámolandó kiadások kivételével	
K506. Egyéb működési célú támogatások államháztartáson belülről	B11. Önkormányzatok működési támogatásai (a központi költségvetés IX. fejezetből származó működési támogatások esetén) B16. Egyéb működési célú támogatások bevételei államháztartáson belülről (más esetben)
Államháztartáson belüli szervezetek számára visszafizetési kötelezettség mellett felhalmozási célból nyújtott támogatások, kölcsönök	
K82. Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása államháztartáson belülről	B24. Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele államháztartáson belülről
Visszafizetési kötelezettség mellett felhalmozási célból kapott támogatások, kölcsönök államháztartáson belüli visszafizetésével kapcsolatos kiadások (kamat és más költség, díj nélkül)	
K83. Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése államháztartáson belülről	B23. Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése államháztartáson belülről
Az államháztartáson belüli szervezetek számára felhalmozási célból végleges jelleggel nyújtott támogatások és más ellenérték nélküli kifizetések a központi, irányító szervi támogatás kivételével; a felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről bevételként végleges jelleggel kapott támogatások és más ellenérték nélküli kifizetések, valamint a felhalmozási bevételek – államháztartáson belüli – bármely okból a bevétel elszámolását követő években történő visszafizetése	
K84. Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	B21. Felhalmozási célú önkormányzati támogatások (a központi költségvetés IX. fejezetből származó felhalmozási támogatások esetén) B25. Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei államháztartáson belülről (más esetben)
Az Áht. 78. § (4) bekezdése, valamint 83. § (3) bekezdése szerinti megelőlegezések folyósítása	
K913. Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása	B814. Államháztartáson belüli megelőlegezések
Az Áht. 78. § (4) bekezdése, valamint 83. § (3) bekezdése szerinti megelőlegezések visszafizetése	
K914. Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	B815. Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése
Az Áht. 6. § (7) bekezdés ad) pontja szerinti központi, irányító szervi támogatás	
K915. Központi, irányító szervi támogatás folyósítása	B816. Központi, irányító szervi támogatás

Az év végi leltár, egyeztetések végrehajtása során kérjük, hogy a fenti összefüggéseket ne csak a teljesítések, hanem a követelések és kötelezettségek esetén is vegyék figyelembe, és szükség szerint egyeztessenek a partnerrel annak céljából, hogy mindkét szervezet könyveiben a helyes jogcímen szerepeljen a vonatkozó követelés és kötelezettség. A teljesítések esetén bizonyos esetekben az éves költségvetési beszámoló további alábontásokat kér az ügyletben érintett szervezet adminisztratív besorolása szerint. Ezzel kapcsolatban felhívjuk a figyelmet arra, hogy – a korábbi évekhez hasonlóan – a minősítésnél nem az ügyletben eljáró partner besorolásának van jelentősége – az szinte minden esetben költségvetési szerv vagy önkormányzat, társulás –, hanem annak, hogy a bevételt vagy kiadást milyen típusú előirányzat terhére szükséges elszámolni. Például a hazai finanszírozású fejezeti kezelésű előirányzatokból folyósított támogatások esetén támogatóként minden esetben valamely központi költségvetési szerv jár el, ennek ellenére a kapott támogatást fejezeti kezelésű előirányzatról kapott támogatásként kell az éves költségvetési beszámolóban szerepeltetni.

6. A vállalkozási tevékenység elszámolása helyi önkormányzatoknál

Az Áht. 7. § (2) bekezdése alapján egy költségvetési szerv tevékenysége alaptevékenység vagy vállalkozási tevékenység lehet. A jogszabályi előírások szerint a tevékenység abban az esetben minősül alaptevékenységnek, ha az közfeladatként az intézmény alapfeladatai között szerepel, vagy az alapfeladatai ellátását segíti elő, és haszonszerzési cél nélküli tevékenységként történik annak végzése. Ezzel szemben a vállalkozási tevékenység az Áht. 7. § (2) bekezdés b) pontjának meghatározása szerint haszonszerzés céljából, államháztartáson kívüli forrásból, nem kötelezően végzett, termelő-, szolgáltató-, értékesítő tevékenység. Az Áht. idézett rendelkezése alapján ugyanakkor az alap és vállalkozási tevékenység szerinti megkülönböztetés csak a költségvetési szervek tekintetében értelmezendő, a helyi önkormányzatok vonatkozásában nem. Ebből következően **a helyi önkormányzat tevékenysége minden esetben alaptevékenységnek minősül, vállalkozási tevékenységet ugyanis az Áht. alapján nem végezhet.**

Alaptevékenységnek minősülhet – többek között például – az étterem lakossági szolgáltatás céljából történő üzemeltetése vagy a vegyesbolt működtetése önkormányzati döntés alapján. Ennek megfelelően a helyi önkormányzat részéről a vendéglátó, illetve kereskedelmi egységek működtetésével összefüggő kiadásokat és bevételeket a település közösségi érdekeinek védelmét szolgáló tevékenységeként a „066020 Város-, községgazdálkodási egyéb szolgáltatások” kormányzati funkción javasoljuk kimutatni.

A fentebb leírtak miatt tehát a helyi önkormányzat az éves költségvetési beszámolójában nem mutathat ki bevételt, illetve kiadást a „900090 Vállalkozási tevékenységek kiadásai és bevételei” kormányzati funkción.

7. A K331. Közüzemi díjak rovat nyilvántartási számláinak 2023. évi szétbontásához kapcsolódó 2022. évi feladatok

Az egyes kormányrendeleteknek a Magyarország 2023. évi központi költségvetésének megalapozásával összefüggő módosításáról szóló 480/2022. (XI. 28.) Korm. rendelet 14. melléklet 2. pontjának 2023. január 1-jétől hatályba lépett előírása alapján a K331. Közüzemi díjak rovat az egyes felhasználási jogcímek (villamos energia, gázenergia, távhő- és melegvíz szolgáltatás, valamint a víz- csatorna szolgáltatás) szerint szétbontásra kerültek a következők szerint:

- K3311. Villamosenergia szolgáltatás díja
- K3312. Gázenergia szolgáltatás díja
- K3313. Távhő- és melegvíz szolgáltatás díja
- K3314. Víz- és csatorna szolgáltatás díja.

Ebből adódóan a K331. Közüzemi díjak rovattal kapcsolatos 053312. Kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség közüzemi díjakra nyilvántartási számla 2022. december 31-ei egyenlegét a módosult rovatrend szerint szükséges 2023. évben megnyitni. A nyitó adatok megbontását – hasonlóan a 2022. év 12. havi időközi költségvetési jelentés 01. űrlap 271-274. soraiban szolgáltatandó adatokhoz – a részletező nyilvántartások adatai alapján szükséges elvégezni. Ennek feltétele azonban, hogy december 31-i állapot szerinti nem teljesült kötelezettségvállalások (nem végleges és végleges) adatok a nyitáshoz szükséges részletezettséggel már a 2022. évi beszámoló elkészítése során rendelkezésre álljanak az analitikus nyilvántartásokban.

Amennyiben a számviteli informatikai rendszerek a fenti megbontást a főkönyvi nyitás során nem tudják elvégezni, akkor abban az esetben elfogadható, hogy a 053312. Kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség közüzemi díjakra nyilvántartási számla 2022. év végi záró egyenlege a 0533112. Kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség villamosenergia szolgáltatás díjára nyilvántartási számlán kerüljön technikailag megnyitásra, melynek összegét nyitást követő rendező tételként – részletező nyilvántartással alátámasztva – a megfelelő 05331. Közüzemi díjak nyilvántartási számlák között át kell könyvelni.